

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1Co/531/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912212780
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Mikulajová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6912212780.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Drahomíry Mikulajovej a členov JUDr. Milana Segeča a JUDr. Jána Škvarku, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné nám. 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9C/165/2012-34 zo dňa 17.03.2014, takto

rozhodol:

I/ Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

II/ Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa vo veci samej zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Zároveň zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania. Navrhovateľ sa domáhal vyčíslenej náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z.z.) spôsobenej navrhovateľovi ako oprávnenému okresným súdom v exekučnom konaní proti povinnej L. G. T. vo veci 3Er/2220/2010, sp. zn. súdneho exekútora EX 10420/10, tvrdeným nesprávnym úradným postupom, a to zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej lehoty a súčasne preskúmaním vecnej správnosti predloženého exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) v rozpore so zákonom.

Okresný súd vykonal dokazovanie exekučným spisom a zistil, že oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie dňa 20.07.2010. Žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 09.09.2010 a exekučný súd ju zamietol uznesením zo dňa 14.09.2010. Následne uznesením zo dňa 14.09.2010 exekúciu zastavil.

Prvostupňový súd dospel k záveru, že v rámci uvedeného postupu exekučného súdu nedošlo k priesťahom v konaní. Na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia lehota zákonom stanovená nie je. Vzhľadom na časový úsek od doručenia žiadosti na súd a dátum vydania rozhodnutia nejde o nečinnosť exekučného súdu, resp. zbytočné priesťahy v konaní.

Návrh navrhovateľa na zrušenie pojednávania a na prerušenie konania z dôvodu, že podal sťažnosť na Ústavnom súde SR pre porušenie jeho práv tým, že Krajský súd v Banskej Bystrici na jeho námietku nevyhlásil sudcov okresného súdu z konania, považoval za nedôvodný, preto vec na pojednávaní prejednal. Nezistil dôvody na prerušenie konania s tým, že vedenie konania o ústavnej sťažnosti nie je dôvodom na prerušenie konania. Konanie o námietke je procesnou otázkou a nejde o otázku, ktorá by bola prejudiciálnou vo vzťahu k riešeniu sporu vo veci samej. Akceptovaním návrhu na prerušenie konania by došlo k priesťahom v konaní.

Uzavrel, že nemal preukázaný tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti odporcu za škodu a svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 3 ods. 1 písm. d/ a § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a § 44 ods. 2 Exekučného poriadku; o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Domáhal sa zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia vecí okresnému súdu na ďalšie konanie. Vyjadril názor, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Okresný súd rozhodol v jeho neprítomnosti, hoci na tento postup neboli splnené zákonné podmienky. Trval na osobnej účasti jeho právneho zástupcu na pojednávaní, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde. Okresný súd nemohol rozhodnúť vo veci samej, pretože v čase rozhodnutia nebolo ešte právoplatne rozhodnuté o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania. Okresný súd mu odňal možnosť konať pred súdom, pretože sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu ani k vykonaným dôkazom, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie, čím došlo aj k porušeniu jeho práva na kontradiktórne konanie. Tvrdenia okresného súdu o dodržaní zákonných lehôt v exekučnom konaní nekorešponujú s časovými úsekmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku. Neboli splnené zákonné podmienky na rozhodnutie v jeho neprítomnosti a okresný súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia dôvodu určil sám. Zdôraznil presvedčenie o porušení jeho práva v exekučnom konaní na rozhodnutie v zákonnej lehote a vyjadril nepochopenie nad postupom okresného súdu, ktorý nekonštatoval porušenie jeho práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, hoci zistil nedodržanie príslušnej zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu. Napadnutý rozsudok označil za nepreskúmateľný, pretože sa vôbec nezaobera uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom.

Namietol, že súd v rozhodnutí nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie vecí v primeranej lehote zaručeného článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Súd sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal vyčíslenej náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej okresným súdom ako exekučným súdom v exekučnom konaní tvrdeným nesprávnym úradným postupom, t.j. zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej lehoty a súčasne preskúmaním vecnej správnosti predloženého exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) v rozpore so zákonom. Navrhovateľ navrhol vykonať dokazovanie len konkrétnym exekučným spisom okresného súdu. Priamo v návrhu na začatie konania vzniesol navrhovateľ námietku zaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, o ktorej riadne rozhodol nadriadený súd tak, že zákonného sudcu z pojednávania a rozhodovania prejednávanej veci nevylúčil. Okresný súd doručil návrh navrhovateľa odporcovi na vyjadrenie, obidvom účastníkom konania doručil písomné poučenie účastníka konania, okrem iného aj podľa § 120 ods. 4 O. s. p. Vyjadrenie odporcu k návrhu riadne doručil navrhovateľovi prostredníctvom pošty. K spisu okresného súdu je pripojený v napadnutom rozsudku uvedený konkrétny exekučný spis ohľadne exekučného konania, v ktorom mala byť navrhovateľovi podľa návrhu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu spôsobená tvrdená škoda.

Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky navrhovateľa ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu, pričom sa v plnom rozsahu stotožňuje so

skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, osvojuje si dôvody napadnutého rozsudku okresného súdu a v zmysle § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. na ne v celom rozsahu poukazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody navrhovateľa odvolací súd dodáva, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov a súčasne vec správne právne posúdil. Záver okresného súdu o nenaplnení predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu považuje aj odvolací súd v celom rozsahu za správny, pretože navrhovateľ nepreukázal tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu v spornom exekučnom konaní. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Odvolacia námietka navrhovateľa, že v prejednávanej veci rozhodoval vylúčený sudca nie je dôvodná. Tvrdenie o vylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci založil navrhovateľ na argumente, že tento je sudcom rovnakého súdu, ktorý mu ako exekučný súd svojim nesprávnym úradným postupom mal spôsobiť uplatnenú škodu. Súdna prax dospelá k ustálenému záveru, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (pozri napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Nc/14/2010 zo dňa 31.05.2010). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia navrhovateľa svojim nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu (pozri napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/201/2013 zo dňa 19.06.2013, sp. zn. 3Cdo/102/2013 zo dňa 11.03.2013 alebo sp. zn. 3Cdo/202/2013 zo dňa 12.09.2013, rovnako aj uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/727/2011 zo dňa 27.04.2012). O navrhovateľom vznesenej námietke zaujatosti zákonného sudcu riadne rozhodol nadriadený súd (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17NcC/568/2012 zo dňa 18.10.2012) s tým, že zákonného sudcu JUDr. Ivana Ďalaka z prejednávania a rozhodovania veci nevylúčil. Iné (nové) dôvody zaujatosti zákonného sudcu navrhovateľ v odvolaní neuviedol.

Odvolacia námietka navrhovateľa, že mu okresný súd uskutočnením pojednávania v jeho neprítomnosti a vykonaním dokazovania exekučným spisom v jeho neprítomnosti odňal možnosť konať pred súdom a porušil jeho právo na kontradiktórne konanie, tiež nie je dôvodná. Navrhovateľ sám svojou neúčastou na pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, zmaril svoju možnosť vlastným zavinením dôsledne uplatňovať svoje práva a chrániť svoje záujmy, pričom Občiansky súdny poriadok (§ 101 ods. 2 O.s.p.) umožňuje v rámci princípu arbitrárneho poriadku uskutočniť konanie tak, aby bolo vydané meritórne rozhodnutie i bez súčinnosti účastníkov. Z hľadiska okolností uvedeného konkrétneho prípadu nedošlo k porušeniu práva účastníkov na spravodlivý proces bez toho, aby bola zároveň narušená plynulosť priebehu súdneho konania. Prvostupňový súd vykonal dokazovanie v rozsahu navrhnutých dôkazov navrhovateľom, a to spismi exekučného súdu, kde navrhovateľ bol účastníkom tohto exekučného konania. Je teda zrejmé, že súd rozhodol na základe skutočností tvrdených navrhovateľom a na základe skutkového stavu zisteného vykonaním dokazovania, ktoré navrhol navrhovateľ. Navrhovateľ a jeho právny zástupca boli včas na súdne pojednávanie predvolaní, ktorého sa nezúčastnili nie z objektívnych ospravedlniteľných dôvodov, ale preto, že v dôsledku subjektívneho názoru nepovažovali svoju účasť na pojednávaní za potrebnú, predpokladajúc, že ústavnej sťažnosti bude vyhovené, hoci vedeli, že vo veci už Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol.

Navrhovateľ žiadal o zrušenie pojednávania z dôvodu, že zákonný sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci a že podal ústavnú sťažnosť v súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici o námietke zaujatosti sudcov okresného súdu vznesenej navrhovateľom. Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol dňa 15.08.2013 rozhodnutím IV. ÚS 504/2013-9 tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu na jej prerokovanie, preto požiadavka navrhovateľa na zrušenie pojednávania a na prerušenie konania do rozhodnutia ústavného súdu bola neopodstatnená. Nesúhlas navrhovateľa s rozhodnutím nadriadeného súdu o námietke nie je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania, pretože navrhovateľovi zostáva zachovaný odvolací dôvod spočívajúci v tvrdení, že rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p.). Odvolací súd v zhode s okresným súdom dospel k záveru, že k odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom nedošlo ani postupom okresného súdu, ktorý napadnutým rozsudkom rozhodol vo veci samej pred právoplatným rozhodnutím o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania.

Navrhovateľ v odvolaní spochybnil záver okresného súdu o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, keď trval na porušení svojho práva na rozhodnutie v zákonnej lehote. Odvolací súd v plnom rozsahu súhlasí aj so záverom okresného súdu o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako jedného z predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Ťažisko argumentácie navrhovateľa o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívalo v tvrdení, že k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došlo po uplynutí zákonnej pätnásťdňovej lehoty. Aj podľa odvolacieho súdu je nesprávne tvrdenie navrhovateľa, že súd bol v omeškaní, pretože nie je rozhodujúcou skutočnosťou kedy bol podaný návrh u exekútora, ale to, kedy bola žiadosť doručená súdu. V predmetnej exekučnej veci bolo rozhodnuté o žiadosti do 15 dní, preto sa v žiadnom prípade nemôže jednať o nesprávny úradný postup súdu pre nedodržanie lehoty.

Súdna prax sa tiež ustálila na závere, že lehota pätnásť dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/605/2012 zo dňa 14.12.2012, sp. zn. II.ÚS/520/2012 zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II.ÚS/248/2013 zo dňa 25.04.2013 alebo sp. zn. II.ÚS/112/2013 zo dňa 13.02.2013). Odvolací súd podotýka, že vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré navrhovateľ iniciuje pred okresným súdom, je ústavne akceptovateľná aj relatívne dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie tejto činnosti (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/606/2012 zo dňa 14.12.2012 alebo sp. zn. II.ÚS/245/2013 zo dňa 25.04.2013).

Za nesprávny úradný postup exekučného súdu nie je možné považovať ani to, že po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku pristúpil exekučný súd k riešeniu otázky, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Súdna prax dospela k ustálenému záveru, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozhodcovský rozsudok, je exekučný súd nielen oprávnený, ale aj povinný už v tomto štádiu konania z vlastnej iniciatívy riešiť otázku, či právomoc rozhodcovského súdu bola založená platne uzavretou rozhodcovskou zmluvou ako podmienku materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu, keď týmto postupom nedochádza k preskúmaniu vecnej správnosti predloženého exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku), ale len k posúdeniu, či predložený exekučný titul je v súlade so zákonom; ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je povinný z toho vyvodiť všetky právne dôsledky tak, aby zmluvná strana (spotrebiteľ) nebola neplatnou rozhodcovskou zmluvou viazaná, t.j. exekučný súd je povinný žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnuť (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/146/2011 zo dňa 13.10.2011 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 46/2012, sp. zn. 3MCdo/11/2010 zo dňa 26.09.2011 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 47/2012, sp. zn. 6Cdo/105/2011 zo dňa 10.10.2012 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 66/2013 a sp. zn. 5Cdo/230/2011 zo dňa 18.09.2012 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 68/2013, ale aj uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo/15/2012 zo dňa 22.05.2013, sp. zn. 2Cdo/239/2012 zo dňa 30.04.2013, sp. zn. 4Cdo/88/2013 zo dňa 24.10.2013, sp. zn. 5MCdo/25/2012 zo dňa 12.06.2013, sp. zn. 7Cdo/235/2012 zo dňa 12.06.2013 a mnohé iné; pozri aj uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS/381/2012 zo dňa 22.08.2012, sp. zn. II.ÚS/545/2010 zo dňa 09.12.2010 a sp. zn. IV.ÚS/60/2011 zo dňa 03.03.2011 ako aj uznesenie Súdneho dvora Európskej únie vo veci zn. C-76/2010 Pohotovosť, s.r.o. proti Ivete Korčkovskej zo dňa 16.11.2010). Od tohto záveru nie je žiadny dôvod odkloniť sa ani v prejednávanej veci.

Navrhovateľ v odvolaní namietal aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktorý sa podľa neho vôbec nezaobera uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom. Ani v tomto smere však nemožno podľa názoru odvolacieho súdu okresnému súdu nič vytknúť. Nakoľko navrhovateľ v konaní nepreukázal jeden z kumulatívnych obligatórnych predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (t.j. nesprávny úradný postup exekučného súdu),

v súlade so zásadou hospodárnosti konania nebolo potrebné sa v odôvodnení rozsudku osobitne zaoberať nepriznaním uplatnenej škody a nemajetkovej ujmy. Táto skutočnosť preto v žiadnom prípade nespôsobuje navrhovateľom tvrdenú nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd nepovažoval žiadne odvolacie námietky navrhovateľa za dôvodné a preto napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v nadväznosti na § 142 ods. 1 O.s.p., odporcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko odporca návrh na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.